

دفترچه شماره ۳

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۴۰۱

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
عربی اختصاصی	۲۰	۱۸۶	۲۰۵	۲۰ دقیقه
تاریخ	۱۵	۲۰۶	۲۲۰	۲۵ دقیقه
جغرافیا	۱۵	۲۲۱	۲۳۵	
فلسفه و منطق	۲۰	۲۳۶	۲۵۵	۲۰ دقیقه
روان شناسی	۲۰	۲۵۶	۲۷۵	۱۵ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۹۰		مدت پاسخ‌گویی: ۸۰ دقیقه		

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ: (۱۹۴-۱۸۶)

۱۸۶- ﴿أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا﴾:

- ۱) نعمت الله را بر خویشانتان یاد کنید، موقعی که دشمن بودید و بین دل‌هایتان انس و الفت ایجاد کرد، سپس دوست یکدیگر شدید.
- ۲) نعمت خداوند را بر خودتان یاد کنید، آنگاه که دشمن هم بودید، پس میان دل‌هایتان الفت ایجاد کرد و با نعمت او برادر گشتید.
- ۳) نعمت خداوند را بر خویشانتان ذکر کنید، زمانی که چون دشمن هم بودید، دل‌هایتان را به هم پیوست، سپس به نعمت او دوستان یکدیگر گشتید.
- ۴) نعمت الله را بر خود به یاد بیاورید که نسبت به هم دشمن بودید، پس بین دل‌هایتان دوستی قرار داد و به وسیله نعمت او برادری در شما به وجود آمد.

۱۸۷- «لَا تُبْرِيْ نَفْسَكَ؛ لِأَنَّ النَّفْسَ تَأْمُرُكَ بِالسُّوءِ دَائِمًا، إِلَّا إِذَا تُرِيدُ أَنْ لَا تَسْمَعَ إِلَيْهَا وَ لَا تَعْمَلُ بِأَوَامِرِهَا!»:

- ۱) نفس خود را تیره مکن، زیرا نفس همیشه تو را به بدی امر می‌کند، مگر اینکه تو بخواهی به آن گوش ندهی و به اوامرش عمل نکنی!
- ۲) خویشانتان تو از گناه بری نیست، زیرا که این نفس همواره تو را امر به بدی می‌کند، مگر زمانی که نخواهی به بدی گوش بدهی و به آن عمل کنی!
- ۳) خود را بی‌گناه ندان و تیره مکن، زیرا نفس تو همواره تو را به بدی دستور می‌دهد، مگر اینکه بخواهی به او گوش ندهی و به اوامرش عمل نکنی!

- ۴) تو هیچ‌گاه از گناه دور نیستی، زیرا نفس تو همیشه به تو دستور می‌دهد به بدی کردن، هرچند تو نخواهی به او گوش دهی و به خواسته‌هایش عمل کنی!

۱۸۸- «إِيَّاكَ وَالشُّتْمَ؛ فَإِنَّ السَّبَّ مِنْ أَسْوَأِ الْعَادَاتِ؛ وَ الشَّتَامُ هُوَ الَّذِي يُسِيءُ إِلَى نَفْسِهِ وَ بِهَذَا الْعَمَلِ يُبْعَدُ الْآخِرِينَ عَنْهُ!»:

- ۱) برحذر باش از دشنام، بدگویی از بدترین عاداتها است و دشنام‌دهنده به خود بد می‌کند و با این کار دیگران از او دور می‌شوند!
- ۲) هشدار می‌دهم، تو را از دشنام؛ زیرا بدگویی از زشت‌ترین عاداتها است و بدگو به خویشانتان بدی می‌کند و دیگران را از خود دور خواهد کرد!
- ۳) تو را از دشنام دادن هشدار می‌دهم که بدترین عادات است و دشنام‌گوی همان است که به خویشانتان بدی کرده و با این عمل دیگران را از خود دور می‌کند!

- ۴) تو را از دشنام دادن برحذر می‌دارم، زیرا دشنام دادن از بدترین عادات است و دشنام‌گوی کسی است که به خود بدی می‌کند و با این عمل، دیگران را از خود دور می‌سازد!

۱۸۹- «عَلَيْنَا أَنْ نَتَعَلَّمَ أَنْ نَشَاطَتَنَا الْيَوْمِيَّةَ لَا تَكُونُ بِشَكْلِ يُوَدِّي إِلَى الْإِخْتِلَالِ فِي تَوَازُنِ الطَّبِيعَةِ!»:

- ۱) بر ماست که بیاموزیم انرژی‌های روزانه ما به شکلی نباشد که تعادل طبیعت را مختل کند!
- ۲) باید یاد بگیریم که نشاط و کارهایمان در روز به شکلی نباشد که به اختلال در نظام طبیعت بینجامد!
- ۳) ما باید یاد بگیریم که فعالیت‌های روزانه‌مان به گونه‌ای نباشد که منجر به اختلال در تعادل طبیعت گردد!
- ۴) یاد دادن این امر بر ما واجب است که در روز انرژی‌مان آن‌گونه نباشد که در توازن طبیعت اختلال ایجاد کند!

۱۹۰- «عِنْدَمَا فَتَحَ التَّمْسَاحُ فَمَّهُ دَخَلَ فِيهِ طَائِرٌ كَانَتْ قُرْبَهُ وَ بَدَأَ يَأْكُلُ بَقَايَا الطَّعَامِ مِنْ خَلَالِ أَسْنَانِهِ!»:

- ۱) وقتی که دهان تمساح باز شد، پرنده نزدیک او وارد آن گشت و به خوردن بقایای غذا از لابه‌لای دندان‌هایش پرداخت!
- ۲) آن زمان که تمساح دهان خود را باز کرد، پرنده نزدیک او وارد دهانش شد و به خوردن غذای باقیمانده در بین دندان‌های او پرداخت!
- ۳) هنگامی که تمساح دهانش را باز کرد، پرنده‌ای که نزدیک او بود، وارد آن شد و شروع به خوردن باقیمانده غذا از لابه‌لای دندان‌های او کرد!
- ۴) آن زمان که تمساح دهانش باز شد، پرنده‌ای که نزدیک او بود به دهانش وارد شد و شروع کرد به خوردن باقیمانده غذا از میان دندان‌هایش!

۱۹۱- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- ۱) عندما كنتُ أبكي لوداع صديقي كانت دموعي كأنها تُحدِّثه!؛ وقتي برای خداحافظی از دوستم گریه می‌کردم، گویی اشک‌هایم با او حرف می‌زدند!
- ۲) قد خُلِقَ الْإِنْسَانُ حُرًّا لَكِنَّهُ دَائِمًا أُسِيرٌ عَادَاتِ خَلْقِهَا نَفْسُهُ!؛ انسان را آزاد خلق کرده‌اند، ولی او همیشه مجذوب و اسیر عادات‌هایی است که خود خلق می‌کند!

- ۳) هذا اللسانُ الصَّغِيرُ قد يَقْتُلُ شَخْصًا طَوْلُهُ مِتْرٌ وَ ثَمَانُونَ سَنْتِيْمِتْرًا!؛ این زبانی کوچک است، ولی گاهی شخصی با قد یک متر و هشتاد سانتی‌متر را می‌کشد!

- ۴) المرء الذي يرسم أهدافاً عالية لحياته يُشجّع نفسه للأعمال الكثيرة تشجيعاً؛ انسانی که هدف‌های عالی برای زندگی ترسیم می‌کند، خود را برای کارهای زیاد تشویق می‌نماید!

۱۹۲- عَيْنِ الْخَطَا:

(۱) لَا يُمْكِنُ لِلْمَرْءِ أَنْ يَحْصَلَ عَلَى مَعْرِفَةٍ إِلَّا بَعْدَ أَنْ يَتَعَلَّمَ كَيْفَ يُفَكِّرُ: برای انسان ممکن نیست که شناختی به دست آورد، مگر بعد از اینکه بیاموزد که چگونه ببیند!

(۲) مَا أَسْرَعَ نَدَامَةَ هَوَاءِ الطَّلَابِ وَ هُمْ لَا يَقُومُونَ بِوَجَابَتِهِمْ: چه سریع است پشیمانی این دانش‌آموزان، در حالی که به انجام تکالیف‌شان نمی‌پردازند!

(۳) لَمْ أَكُنْ أَسْتَطِيعُ أَنْ أَبْقِيَ فِي الْمَكْتَبَةِ أَكْثَرَ مِنْ سَبْعِ سَاعَاتٍ: من نمی‌توانستم بیش از هفت ساعت در کتابخانه بمانم!

(۴) مَنْ لَمْ يَنْفَعَهُ الْعِلْمُ لَمْ يَأْمَنْ مِنْ ضَرَرِ الْجَهْلِ: کسی که علم از او سود نبرد، از زیان نادانی ایمن نمی‌باشد!

۱۹۳- «دلفین حیوان باهوشی است که کمک کردن به انسان را دوست دارد!»، عَيْنِ الصَّحِيحِ:

(۱) الدَّلَافِينُ حَيَوَانَ ذَكِيٌّ يُحِبُّ أَنْ يُسَاعِدَ الْإِنْسَانَ!

(۲) الدَّلَافِينُ حَيَوَانَ ذَكِيٌّ يُحِبُّ مُسَاعَدَةَ الْإِنْسَانَ!

(۳) الدَّلَافِينُ حَيَوَانَاتٌ ذَكِيَّةٌ تُحِبُّ أَنْ تُسَاعِدَ الْإِنْسَانَ!

(۴) الدَّلَافِينُ مِنَ الْحَيَوَانَاتِ الذَّكِيَّةِ الَّتِي تُحِبُّ الْمُسَاعَدَةَ لِلْإِنْسَانَ!

۱۹۴- عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ (فِي الْمَفْهُومِ):

(۱) ﴿لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ﴾ ← دین به دنیا نیرزد!

(۲) ﴿إِنَّ الْكُذُوبَ قَدْ يَصْدُقُ﴾ ← مَنْ عَرَفَ بِالْكَذِبِ لَمْ يُسْمَعْ صَدْقَهُ!

(۳) ﴿لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا﴾ ← مِنْ كَثْرَةِ الْمَلَاحِينِ غَرَقَتِ السَّفِينَةُ!

(۴) إِنَّ الْجَمَالَ جَمَالُ الْعَقْلِ وَالْأَدَبِ! ← نَهْ هَمِينَ لِبَاسِ زِيَاةٍ، لِبَاسِ آدَمِيَّةٍ!

■ عَيْنِ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ: (۱۹۷-۱۹۵)

۱۹۵- ﴿هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾:

(۱) المرسلون: جمعٌ سالمٌ للمذكر- (اسم مفعول) فعله «أرسل» من باب «إفعال»- معربٌ/ فاعلٌ و مرفوعٌ بالواو

(۲) وعد: فعلٌ ماضٍ (للمفرد المذكر الغائب)- مجردٌ ثلاثيٌ- متعديٌ/ معلومٌ/ فعلٌ و فاعله «الرحمن»

(۳) صدق: فعلٌ ماضٍ (لللغائب)- مجردٌ ثلاثيٌ- معلومٌ/ فعلٌ و فاعله «المرسلون» و الجملة فعلية

(۴) هذا: إسم إشارة (للمفرد البعيد)- مبنيٌ/ مبتدأ و مرفوعٌ، و الجملة اسمية

۱۹۶- «إِعْلَمُ بِأَنَّ خَيْرَ الْإِخْوَانِ أَقْدَمُهُمْ»:

(۱) خير: إسم تفضيل- معربٌ/ إسم «أَنَّ» المشبهة بالفعل و منصوبٌ

(۲) إعلم: فعلٌ أمرٌ (للمخاطب)- مجردٌ ثلاثيٌ- متعديٌ/ فعلٌ و فاعلٌ و الجملة فعلية

(۳) أقدم: إسم- مفردٌ مذكرٌ- إسم تفضيل (فعله «قدم» مجردٌ ثلاثيٌ)/ خبر «أَنَّ» و مرفوعٌ

(۴) الإخوان: إسم- جمعٌ سالمٌ للمذكر (مفردة «أخ» مذكر)- معرّفٌ بأل- معربٌ/ مضافٌ اليه و مجرورٌ

۱۹۷- «الْحَسَدُ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ»:

(۱) النار: إسم- مفردٌ- معرّفٌ بأل- معربٌ/ فاعلٌ لفعل «تأكل» و مرفوعٌ

(۲) الحسد: إسم- مفردٌ مذكرٌ- معرّفٌ بأل- معربٌ/ مبتدأ و مرفوعٌ و الجملة اسمية

(۳) الحسنات: إسم- جمعٌ سالمٌ للمؤنث (مفردة «حسن»)- معربٌ/ مفعولٌ و منصوبٌ

(۴) الحطب: إسم- مفردٌ مذكرٌ- معرّفٌ بأل- معربٌ/ مفعولٌ لفعل «تأكل» و منصوبٌ

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ: (۲۰۵-۱۹۸)

۱۹۸- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) كَبُرَتْ خِيَانَةٌ أَنْ تُحَدِّثَ أَخَاكَ حَدِيثًا، هُوَ لَكَ مُصَدِّقٌ وَ أَنْتَ لَهُ كَاذِبٌ!

(۲) مَا أَضْمَرَ أَحَدٌ شَيْئًا إِلَّا ظَهَرَ فِي فَلَتَاتِ لِسَانِهِ وَ صَفَحَاتِ وَجْهِهِ!

(۳) تُحَوَّلُ الْأَسْمَاكُ الْمُضِيئَةُ ظِلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيٍّ!

(۴) يَا بَنِيَّ، إِجْعَلْ نَفْسَكَ مِيزَانًا فِيمَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَ غَيْرِكَ!

۱۹۹- عَيْنِ مَا فِيهِ اسْمُ الْفَاعِلِ:

(۱) هَذِهِ مِنَ الْمَفْرَدَاتِ الَّتِي لَمْ تُذَكَّرْ فِي الْكِتَابِ!

(۲) إِنَّ الْمُتَفَائِلَ لَا يَخَافُ مِنَ الصُّعُوبَاتِ بَلْ يَنْتَفِعُ مِنْهَا!

(۳) مَنْ لَمْ يُؤَدِّبْ صَغِيرًا سَيُصْبِحُ مُؤَدِّبًا بَعْدَ كَسْبِ التَّجَارِبِ!

(۴) إِنَّ هَذَا التَّلْمِيذَ الْمُعَوَّقَ يُحِبُّ الْعِلْمَ فَيَطَالِعُ دُرُوسَهُ قَبْلَ الْإِمْتِحَانِ مُطَالَعَةً!

۲۰۰- عین ما فيه اسم المكان:

- (۱) أ تحب أن تمشيني في هذا المطر دون أي مظلة!
 (۲) علينا أن لا نُسرع إلى مادبة لَسنا مدعوين فيها!
 (۳) تُغلق المتاجر كلها بسبب شيوخ الأمراض!
 (۴) لا تُجرب المجرب فتندم و يزول وقتك القيم!

۲۰۱- عین المعادل للمؤکد في الفارسیة:

- (۱) هؤلاء يجتهدون في حياتهم اجتهاداً بالغاً!
 (۲) إعلم أن النجاح بحاجة إلى السعي المستمر!
 (۳) يحتفل الإيرانيون كل الأعياد القديمة إلا هذا العيد!
 (۴) ما سجل اللاعب إلا هدفاً واحداً وأصل قريبه إلى الفوز النهائي!

۲۰۲- عین الصّحیح عن العدد:

- (۱) أحصيتُ عشرين و خمس أسماكاً حتى الآن!
 (۲) رأيتُ خمساً و عشرين سمكة في دكان!
 (۳) اشتريت عشرين و خامسة سمكة من السوق!
 (۴) يصيد الصيادُ بعض الأيام خمس و عشرين سمكات!

۲۰۳- عین الجملة التي توضّح ما قبلها:

- (۱) ذلك كتابٌ مفيدٌ نقرأه و نُهديه!
 (۲) هذا الكتاب المفيد يقرأه مرة ثانية حتى نفهمه!
 (۳) ذلك كتابٌ مفيد و الآخرون يريدون أن يقرأوه أيضاً!
 (۴) ذلك الكتاب المفيد يقرأه أخي ثم يُهديه إلي!

۲۰۴- عین المستثنى منه غير محذوف:

- (۱) لا يعملُ بوصايا أبي و أمي إلا أخي الأكبر!
 (۲) لماذا لا تُستخدم في كلامك إلا الأشعار العربية!
 (۳) لا يخرج أحدٌ من المكتبة إلا الذين يختارون كتاباً واحداً!
 (۴) لن يسهر هذه الليلة على سريري ليساعدي إلا أبي!

۲۰۵- عین ما فيه المنادی:

- (۱) ربنا الذي أنزل من السماء ماءً فأخرج به من الثمرات رزقاً لنا!
 (۲) ربنا نعبدك و نرجو أن نكون لك من العباد المخلصين!
 (۳) ربنا يقبل التوبة من عباده و يعفو عن السيئات!
 (۴) ربنا لا يُغَيِّر ما بقوم حتى يغيروا ما بأنفسهم!

تاریخ

وقت پیشنهادی: ۱۲ دقیقه

۲۰۶- کدام مورد تحول عمیق و اساسی در تاریخ‌نگاری در ایران را فراهم آورد؟

- (۱) گسترش کشفیات باستان‌شناسی
 (۲) گسترش فعالیت مطبوعات و شکل‌گیری آرشیو ملی ایران
 (۳) علاقه و اشتیاق مورخان به حقیقت‌نویسی و نکوهش تملق‌گویی
 (۴) تأسیس دارالفنون و ایجاد دارالطباعة دولتی و دارالترجمه همایونی

۲۰۷- کدام مورد از نتایج مهم دوران صدارت حاجی میرزا آقاسی در دوره محمدشاه قاجار بود؟

- (۱) کاهش نفوذ اجتماعی روحانیت و مراجع شیعه
 (۲) جلوگیری از قضاوت روحانیون در محاکم شرعی
 (۳) گسترش نفوذ دولت‌های انگلیس و روسیه در ایران
 (۴) دادن امتیازات اقتصادی به دو کشور روس و انگلیس

۲۰۸- با اخراج کدام کشور از جامعه ملل، بی‌اعتباری این نهاد بین‌المللی بیشتر شد؟

- (۱) آلمان (۲) ایتالیا (۳) ژاپن (۴) شوروی

۲۰۹- کدام مورد درباره رویدادهای مربوط به تاریخ نفت کشور ایران درست است؟

- (۱) طرح ملی شدن صنعت نفت ایران، توسط نمایندگان مخالف قرارداد الحاقی در مجلس شانزدهم مطرح شد.
 (۲) پس از گسترش اعتراضات و انتقادهای محافل مطبوعاتی و سیاسی به قرارداد الحاقی، نمایندگان مجلس خواستار تجدیدنظر در آن شدند.
 (۳) اولین مخالفت‌ها با تصویب قرارداد الحاقی، توسط اقلیت نمایندگان عضو جبهه ملی به رهبری دکتر مصدق در مجلس شانزدهم شکل گرفت.
 (۴) در دوره پانزدهم مجلس شورای ملی در سال ۱۳۲۳ هجری شمسی طرحی به پیشنهاد دکتر مصدق تصویب شد که در حکم اتخاذ سیاست موازنه منفی بود.

- ۲۱۰- کدام رویداد به‌منزله شکل‌گیری تمام ارکان سیاسی مطابق قانون اساسی و استقرار کامل نظام جمهوری اسلامی ایران است؟
- (۱) استقرار دولت دائم ابوالحسن بنی‌صدر
  - (۲) تشکیل اولین دوره مجلس شورای اسلامی
  - (۳) تشکیل مجلس خبرگان رهبری
  - (۴) تشکیل نهادهای انقلابی برای دفاع از انقلاب اسلامی
- ۲۱۱- کتاب تاریخ بی‌هقی اثر ابوالفضل بی‌هقی، در شمار کدام گونه از متون تاریخ‌نگاری است؟
- (۱) محلی
  - (۲) سلسله‌ای
  - (۳) تک‌نگاری
  - (۴) عمومی
- ۲۱۲- کدام مورد درباره عبدالله بن‌آبی رئیس منافقان مدینه در عصر پیامبر ﷺ درست است؟
- (۱) در برخی غزوه‌ها مانند بدر و خندق شرکت نکرد و به تحریک مهاجرین علیه انصار پرداخت.
  - (۲) در جنگ مسلمانان با یهودیان بنی‌قریظه و تصمیم پیامبر ﷺ به محاصره آن‌ها یهودیان را تشویق به مقاومت کرد.
  - (۳) تلاش می‌کرد میان مسلمانان و یهودیان اختلاف ایجاد کند و مهاجرین مکی را علیه انصار و یهودیان مدینه تحریک کند.
  - (۴) با آغاز تضعیف قدرت و موقعیت قریش در حجاز اسلام آورد، در غزوه احد شرکت نکرد و تا زمان وقوع غزوه تبوک زنده بود.
- ۲۱۳- کدام اقدام منسوب به عبدالملک مروان از خلفای اموی است؟
- (۱) به دستور وی خط و زبان دیوان از فارسی به عربی برگردانده شد.
  - (۲) به حمایت از طرفداران علوم عقلی و علم کلام برخاست.
  - (۳) دیوان جُند (سپاه) را در مدینه تشکیل داد.
  - (۴) وزیر را در رأس تشکیلات دیوانی قرار داد.
- ۲۱۴- کدام مورد به فارابی فیلسوف بزرگ ایرانی نسبت داده شده است؟
- (۱) از خراسان به دمشق و سپس بغداد رفت و فلسفه اسلامی را با تلفیق آراء اسلامی و یونانی بنیان نهاد.
  - (۲) فلسفه مشایی را که تلفیقی از جهان‌بینی اسلام و فلسفه ارسطویی و نوافلاطونی بود، پایه‌گذاری کرد.
  - (۳) فلسفه مشایی را به اوج خود رساند و از شکوفایی فوق‌العاده‌ای برخوردار ساخت.
  - (۴) سهم به‌سزایی در مطرح کردن فلسفه و زبان فارسی به‌عنوان زبان علم داشت.
- ۲۱۵- با در نظر گرفتن زمان وقوع رویدادها و دوره زندگی افراد، احتمال وقوع کدام موقعیت وجود دارد؟
- (۱) وحشی بافقی، خود شاهد انتقال پایتخت صفویان از قزوین به اصفهان بوده است.
  - (۲) شیخ بهایی، خبر قتل امام قلی‌خان حاکم فارس را با واسطه چند منبع شنیده است.
  - (۳) محتشم کاشانی، جدا شدن قندهار از یاران در دوره شاه صفی را دیده یا خبر آن را شنیده است.
  - (۴) غیاث‌الدین خواندمیر، اخبار کشته شدن شیبک‌خان ازبک و شکست ایران در چالدران را شنیده است.
- ۲۱۶- کدام مورد درباره مراحل پژوهش در تاریخ درست است؟
- (۱) دقت در مرحله نخست، مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شود.
  - (۲) اطمینان از اصالت سند و جعلی نبودن آن، مربوط به مرحله سوم پژوهش است.
  - (۳) توجه به کافی بودن منابع و اطلاعات، مربوط به مرحله شناسایی منابع است.
  - (۴) کار مورخان در مرحله چهارم، شباهت بسیاری به کار کارآگاهان دارد.
- ۲۱۷- کدام مورد به آمین هوتب چهارم از فراعنه دوره جدید مصر نسبت داده شده است؟
- (۱) ترویج یگانه‌پرستی در شکل پرستش خدای خورشید
  - (۲) نقش اساسی داشتن در ساختن اهرام سه‌گانه
  - (۳) توجه به هنر ساخت مجسمه از خدایان
  - (۴) ترویج دوره پرستش چندخدایی
- ۲۱۸- کدام مورد درباره خدای‌نامه‌ها نادرست است؟
- (۱) بخش‌هایی از آن‌ها برمبنای روایات شفاهی گوسان‌ها تدوین شده است.
  - (۲) تا دویست‌سال قبل، مبنای اصلی قرائت مورخان ایرانی از دوره ایران باستان بودند.
  - (۳) محتوای آن‌ها سراسر افسانه و قصه است و نمی‌توان آن‌ها را در شمار نوشته‌های تاریخی قرار داد.
  - (۴) بخش تاریخ ایران باستان در آثار مؤلفان تواریخ عمومی مانند طبری، برمبنای روایت خدای‌نامه‌ها شکل گرفته است.

۲۱۹- کدام مورد جزو پایتخت‌های دولت اشکانی در ۴۷۰ سال حکومت آنان نیست؟

- (۱) تیسفون در نزدیکی بغداد
(۲) استخر در منطقه پارس
(۳) نسا در ترکمنستان امروزی
(۴) صد دروازه در حوالی دامغان کنونی
- ۲۲۰- معروف‌ترین کتاب اعتقادی بر اساس تعالیم زردشت که دوره ساسانیان به زبان پهلوی تألیف شده کدام است؟
- (۱) بُندَه‌ش (۲) شاپورگان (۳) دینکرد (۴) یادگار زریران

جغرافیا

وقت پیشنهادی: ۱۳ دقیقه

۲۲۱- در پژوهشی با عنوان «بررسی عوامل مؤثر در وقوع ریزگردها در استان‌های زاگرس کشور ایران» کدام مورد به ترتیب قبل و بعد از «تدوین فرضیه» مورد بررسی قرار می‌گیرد؟

- (۱) مطالعه پیشینه و نتایج تحقیقات مرتبط - مطالعه بر روی سال‌نامه‌های آماری مختلف
(۲) تدوین پرسش‌نامه‌های مرتبط با ریزگردها - گردآوری داده‌های هوا از سازمان هواشناسی
(۳) بیان مسئله اصلی تحقیق به صورت واضح - بررسی نتایج تحقیقات قبلی با موضوع ریزگردها
(۴) حفظ اطلاعات مرتبط و حذف اطلاعات غیرضروری - ارائه پیشنهادهایی برای جلوگیری از تخریب پوشش گیاهی

۲۲۲- کدام مورد در خصوص موقعیت مطلق کشور ایران درست است؟

- (۱) عرض جغرافیایی از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز می‌شود و تا جنوب منطقه معتدله امتداد می‌یابد.
(۲) عرض جغرافیایی کشور از نزدیکی مدار رأس‌السرطان آغاز شده و تا شمال منطقه معتدله امتداد می‌یابد.
(۳) گستردگی کشور در طول جغرافیایی منجر به تنوع آب‌وهوایی و توان‌های مختلف کشاورزی شده است.
(۴) طول و عرض جغرافیایی دریای خزر موجب شده است که زاویه تابش عمودی تری نسبت به خلیج فارس داشته باشد.

۲۲۳- با توجه به نقش آب‌وهوا در فعالیت‌های نظامی، کدام مورد متن زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

- «زمانی که توده هوای مرطوب غربی به ایران وارد می‌شود، وضعیت دما در مناطق ..... آن، برای فعالیت‌های نظامی ..... می‌شود.»
- (۱) جنوبی و غربی - مطلوب
(۲) شمالی و غربی - مطلوب
(۳) جنوبی و غربی - نامطلوب
(۴) شمالی و غربی - نامطلوب

۲۲۴- کدام مورد بیانگر مشخصات نظام اداری در ایران است؟

- (۱) هر شهرستان تعیین شده در یک استان، لازم است بیش از یک بخش را در محدوده خود داشته باشد.
(۲) هریک از روستاهای تابع دهستان، به عنوان کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری نام‌گذاری شده است.
(۳) هریک از استان‌های کشور، لازم است بیش از یک شهرستان غیرهمجوار را در محدوده خود داشته باشد.
(۴) هر بخش، واحدی از تقسیمات کشوری است که به طور مستقیم تابع استان‌ها قرار دارد و چند شهرستان دارد.

۲۲۵- کدام یک از فعالیت‌های نوع اول با متن «گسترش کشور ما در عرض جغرافیایی منجر به تنوع آب‌وهوایی شده است.» وابستگی دارد؟

- (الف) امکان کشت انواع میوه‌های سردسیری و گرمسیری
(ب) توسعه ماهی‌گیری در سواحل شمالی و جنوبی کشور
(ج) انجام کشت گل‌خانه‌ای برای کنترل بهتر کشت میوه
(د) پرورش شتر در جنوب شرقی ایران و تولید فرآورده‌های دامی

- (۱) الف - ج (۲) الف - د (۳) ب - ج (۴) ب - د

۲۲۶- هواپیمایی از ارتفاع ۸۰۰۰ متری یک کشتی اقیانوس‌پیما، در حال عبور است. دماسنج روی عرشه کشتی ۱۶ درجه سانتی‌گراد را نشان می‌دهد. در این زمان دماسنج خارجی هواپیما تقریباً چه درجه‌ای بر حسب سانتی‌گراد را نشان می‌دهد؟

- (۱) ۳۲- (۲) ۲۶- (۳) ۱۶- (۴) ۳۸-

۲۲۷- با توجه به انواع نواحی آب‌وهوایی، هوازدگی فیزیکی در آب‌وهوای ..... به دلیل ..... فعالیت زیادی دارد.

- (۱) کوهستانی - میانگین دمای بالا
(۲) معتدل خزری - رطوبت نسبی بالا
(۳) گرم و شرجی - میانگین دمای پایین
(۴) گرم و خشک - کمبود بارش و اختلافات دمایی

۲۲۸- کدام مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در خانواده زبانی آفرو-آسیایی زبان مردم عرب و یهود، زبان قوم ..... است و زبان بعضی از مردم ..... آفریقا، زبان قوم ..... است.»

- (۱) حامی - غرب - سامی
(۲) حامی - شمال - سامی
(۳) سامی - شمال - حامی
(۴) سامی - غرب - حامی

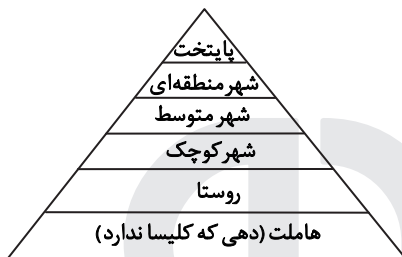
۲۲۹- کدام مورد در خصوص کشورهایایی که در بازارهای تجارت جهانی در واکنش به نوسانات قیمت، آسیب‌پذیری زیادی دارند، درست است؟

- (۱) تلاش می‌کنند واردات منابع انرژی و معدنی را بیشتر از گذشته گسترش دهند.
  - (۲) اقتصاد آن‌ها با صادرات محصولات محصولاتی مانند مواد خام و معدنی ارتباط مستقیم دارد.
  - (۳) به ترتیب واردات و صادرات کالاهای کارخانه‌ای و مواد اولیه را گسترش می‌دهند.
  - (۴) قادرند حمایت خود را از بخش‌های تولیدی کالاهای معدنی و کارخانه‌ای تقویت کنند.
- ۲۳۰- ارائه‌دهنده هریک از نظریه‌های ژئوپلیتیکی «الف»، «ب»، «ج» و «د» به ترتیب کدام است؟

- (الف) اگر کشورهای کوچک درصدد توسعه سرزمین خود برنیابند، نابودی آن‌ها حتمی است.
- (ب) فضاهای اقیانوسی در شکل‌گیری قدرت جهانی و همچنین محاصره قدرت خشکی مؤثر است.
- (ج) قرارگیری یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد.
- (د) منطقه خشکی اوراسیا، قلب جهان است و این منطقه برای قدرت‌های دریایی، غیرقابل دسترس است.

- (۱) راتزل - آلفرد ماهان - راتزل - سرهلفورد مکیندر
- (۲) راتزل - سرهلفورد مکیندر - راتزل - آلفرد ماهان
- (۳) آلفرد ماهان - راتزل - سرهلفورد مکیندر - راتزل
- (۴) آلفرد ماهان - آلفرد ماهان - راتزل - سرهلفورد مکیندر

۲۳۱- با توجه به تصویر زیر که یک نمونه از سلسله‌مراتب سکونت‌گاه‌های اروپا را

نشان می‌دهد، ارتباط «تعدد و تنوع خدمات» با «میزان جمعیت» چگونه است؟

- (۱) غیرمستقیم است و هر دو با رسیدن به سمت قاعده هرم تغییر می‌کنند.
- (۲) مستقیم است و هم‌زمان با رسیدن به سمت قاعده هرم افزایش می‌یابند.
- (۳) مستقیم است و هر دو با رسیدن به سمت رأس هرم، افزایش می‌یابند.
- (۴) غیرمستقیم است و هر دو با رسیدن به سمت رأس هرم تغییر می‌کنند.

۲۳۲- کدام مورد دلیل مناسبی برای متن زیر ارائه می‌دهد؟

«زاغه‌ها بسیار کثیف‌اند و امکانات بهداشتی و فاضلاب ندارند.»

- (۱) در نتیجه کمبود مسکن در اطراف شهرهای بزرگ، اسکان غیررسمی شکل می‌گیرد.
- (۲) شهرهایی که با مهاجرت‌های بی‌رویه روبه‌رو هستند، با کمبود مسکن مواجه هستند.
- (۳) امروزه ثروت و درآمد جهان به‌شدت در دست برخی کشورهای مرکز متمرکز شده است.
- (۴) در بیشتر شهرهای توسعه‌نیافته، خدمات شهری به‌طور عادلانه و متوازن توزیع نشده است.

۲۳۳- با توجه به شکل زیر، نقطه «الف» و نقطه «ب» به ترتیب در مقابل خورشید قرار می‌گیرند، بر این اساس پاسخ درست را مشخص کنید؟

- (۱) مردم نقطه «الف» بر اساس زمان رسمی، طلوع خورشید را دیرتر از ساکنان نقطه «ب» مشاهده خواهند کرد.
- (۲) مردم نقطه «ب» بر اساس زمان واقعی، غروب خورشید را دیرتر از ساکنان نقطه «الف» مشاهده خواهند کرد.
- (۳) مردم نقطه «ب» بر اساس زمان رسمی، غروب خورشید را زودتر از ساکنان نقطه «الف» مشاهده خواهند کرد.
- (۴) مردم نقطه «الف» بر اساس زمان واقعی، طلوع خورشید را دیرتر از ساکنان نقطه «ب» مشاهده خواهند کرد.

۲۳۴- کدام مورد در خصوص مقایسه تأثیر وضعیت بارش در احتمال وقوع «زمین لغزش» و «سیل» برای یک شهر پایکوهی، در هریک از روزهای «الف» و «ب» درست است؟

- (الف) بارشی به میزان ۲۰ میلی‌لیتر طی ۲ ساعت
- (ب) بارشی به میزان ۲۰ میلی‌لیتر طی ۲۴ ساعت

- (۱) در روز «الف» احتمال وقوع زمین لغزش و در روز «ب» احتمال وقوع سیل بیشتر می‌شود. زیرا سرعت رواناب در روز «الف» کمتر و در روز «ب» بیشتر می‌شود.
- (۲) در روز «الف» احتمال وقوع زمین لغزش و در روز «ب» احتمال وقوع سیل بیشتر می‌شود. زیرا سرعت رواناب در روز «الف» بیشتر و در روز «ب» کمتر می‌شود.
- (۳) در روز «الف» احتمال وقوع سیل و در روز «ب» احتمال وقوع زمین لغزش بیشتر می‌شود. زیرا سرعت رواناب در روز «الف» کمتر و در روز «ب» بیشتر می‌شود.
- (۴) در روز «الف» احتمال وقوع سیل و در روز «ب» احتمال وقوع زمین لغزش بیشتر می‌شود. زیرا سرعت رواناب در روز «الف» بیشتر و در روز «ب» کمتر می‌شود.

۲۳۵- با توجه به نشانه‌های وقوع احتمالی زمین‌لرزه، کدام مورد درست است؟

- (۱) دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار، تداوم لرزش‌های کوچک زمین را ثبت می‌کنند.
- (۲) در اثر فشار بر لایه‌های پوسته زمین، ترکیب شیمیایی آب قنات تغییر می‌کند.
- (۳) در اثر فشار بر لایه‌های پوسته زمین، سطح آب چاه‌ها به‌طور منظم بالا و پایین می‌رود.
- (۴) دستگاه‌های حساس لرزه‌نگار، توقف لرزش‌ها را پس از تخلیه یک‌باره انرژی ثبت می‌کنند.

فلسفه و منطق **وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه**

۲۳۶- در کدام عبارت، دلالت مفهوم مورد نظر بر معنا، «دالت تضمن» است؟

- (۱) پایه میز جدا شده است و نیاز به تعمیر دارد.
  - (۲) در هر ملکول آب دو ملکول هیدروژن وجود دارد.
  - (۳) در نماز پیشانی خود را به نشانه خاکساری، بر خاک می‌ساییم.
  - (۴) مادرم به من یک روسری آبی آسمانی با گل‌های سفید و زرد هدیه داد.
- ۲۳۷- در عبارت زیر، کدام یک از نسبت‌های چهارگانه را نمی‌توان مشاهده کرد؟

«موجودات عالم به دو قسم مادی و مجرد تقسیم می‌شوند. جانداران که جزء موجودات مادی هستند، به دو قسم گیاهان و جانورانی که دارای حواس هستند، تقسیم می‌شوند.»

- (۱) تباین (۲) عموم و خصوص من‌وجه (۳) تساوی (۴) عموم و خصوص مطلق

۲۳۸- در کدام مورد از استدلال تمثیلی استفاده شده است؟

- (۱) افتادگی آموز اگر طالب فیضی
- (۲) ز خاک آفریدت خداوند پاک
- (۳) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
- (۴) می‌تواند به نفس کرد جهان را روشن

۲۳۹- می‌دانیم که قضایای «بعضی از دانشجویان دیپلم ندارند.» و «همه جانوران حس دارند.» به ترتیب کاذب و صادق هستند. از صدق کدام قضایا مطمئن هستیم؟

(۱) هر دانشجویی دیپلم دارد- همه حس‌داران، جانورند.

(۲) بعضی از دانشجویها دیپلم دارند- هر دارای حسی، جانور است.

(۳) بعضی از دیپلمه‌ها دانشجو نیستند- برخی از جانوران دارای حس‌اند.

(۴) بعضی از دیپلمه‌ها دانشجو هستند- برخی از جانوران دارای حس‌اند.

۲۴۰- می‌دانیم که نتیجه و یکی از مقدمات قیاس شکل چهارم معتبری، به ترتیب «بعضی د الف نیست.» و «هر الف ب است.» هستند. مقدمه دیگر این قیاس کدام است؟

- (۱) هیچ ب د نیست. (۲) بعضی الف د نیست. (۳) بعضی د ب نیست. (۴) بعضی ب د نیست.

۲۴۱- در کدام یک از قیاس‌های زیر، مغالطه اتفاق افتاده است؟

(۱) موجودی که زنده باشد، باید نفس بکشد. ربات تنفس نمی‌کند؛ پس زنده نیست.

(۲) از نظر من اینکه می‌گویند «توانا بود هر که دانا بود»، یک واقعیت است. سقراط دانا بود؛ پس توانا بود.

(۳) در فیزیک ثابت شده هر چیزی که مادی باشد، وزن خاصی دارد. هوا و گازهای تشکیل‌دهنده آن، همه ماده هستند؛ پس سنگینی دارند.

(۴) هر حیوانی که وحشی و گوشت‌خوار نباشد، علف‌خوار است و از آنجا که این حیوان برگ درختان را می‌خورد، معلوم است که وحشی و گوشت‌خوار نیست.

۲۴۲- کدام عبارت درباره فیلسوفان و تفکر فلسفی درست است؟

(۱) رسیدن به شناخت درستی از واقعیت، مستلزم پرهیز از مغالطه است؛ از این رو فیلسوفان با مغالطه‌ها سروکار دارند.

(۲) فیلسوف می‌خواهد خود را از بند عادات نابخردانه، پیش‌داوری و تعصب برهاند و هدف او از کشف حقیقت همین است.

(۳) انسان موجودی کنجکاو و متفکر است؛ کسانی که سوالات و کنجکاوای خود را به نحو جدی پیگیری می‌کنند، اهل تفکر فلسفی‌اند.

(۴) فیلسوف کسی است که در موقعیت‌های گوناگون زندگی می‌اندیشد و باورهایی منظم و پیوسته دارد، هر چند استدلالی نداشته باشد.

۲۴۳- کدام توصیف درباره واقعیت‌هایی که توسط عقل فهمیده می‌شود، درست است؟

(۱) فقط از راه تفکر و استدلال قابل دستیابی است. (۲) قلمرو کاربرد آن منحصر به شناخت عقلی است.

(۳) موجود مادی و محسوس موضوع آن قرار نمی‌گیرد. (۴) اساس همه انواع دانش‌های بشری را تشکیل می‌دهد.

۲۴۴- کدام عبارت درست است؟

- ۱) از نظر افلاطون نفس باارزش‌ترین دارایی انسان و جزئی از عقل او است که قابل رؤیت نیست.
- ۲) کانت و دکارت در این امر اتفاق نظر دارند که نفس انسان از قوانین فیزیکی تبعیت نمی‌کند.
- ۳) وجه مشترک هابز و دکارت در انسان‌شناسی این است که هر دو انسان را یک ماشین پیچیده می‌دانند.
- ۴) داروینیست‌ها نظریه داروین را در مورد منشأ پیدایش حیات پذیرفته و بنابراین رعایت اصول اخلاقی را ضروری نمی‌دانند.

۲۴۵- کدام عبارت درست است؟

- ۱) به باور ابن‌سینا، روح انسان یک موجود ماوراءطبیعی است که در مرحله جنین کامل، به او تعلق می‌یابد و تا پایان حیات زمینی، بدن را همراهی می‌کند.
- ۲) ملاصدرا روح انسان را از بدن مستقل نمی‌داند و آن را نتیجه تکامل بدن می‌داند؛ بنابراین ویژگی خاص انسان این است که از پیچیدگی بسیار زیادی برخوردار است.
- ۳) سهروردی که به جای «وجود» از مفهوم نور استفاده می‌کند، نفس را آمیخته‌ای از نور و ظلمت می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آنجا است.
- ۴) فیلسوفان مسلمان چون ابن‌سینا و دیگران، علاوه بر استفاده از آموزه‌های افلاطون و ارسطو، به این شهود رسیده بودند که روح را موجودی مجرد و مسجود فرشتگان ببینند.

۲۴۶- کدام عبارت به نظریه کانت در مورد فعل اخلاقی مربوط نمی‌شود؟

- ۱) به فرمان عقل صورت می‌گیرد.
- ۲) برای انجام وظیفه اخلاقی است.
- ۳) ناشی از گرایش‌های عالی انسانی است.
- ۴) در اطاعت از وجدان و در عین حال قابل تعمیم است.

۲۴۷- کدام عبارت درست است؟

- ۱) هر چه که فرض شود ضرورتاً دو حیثیت دارد: هستی و چیستی.
  - ۲) از میان نسب اربع، نسبت میان ماهیت یک چیز با وجود همان چیز، تساوی است.
  - ۳) اشاره کردن به چیزی، بدون اینکه به نوعی وجود آن را باور داشته باشیم، غیرممکن است.
  - ۴) وقتی چیزی را واقعی می‌پنداریم و سپس می‌فهمیم وجود نداشته، یعنی ماهیتش را نشناخته‌ایم.
- ۲۴۸- نظریه فیلسوفان مسلمان درباره عقلی بودن اصل علیت، به کدام سؤال پاسخ می‌دهد؟
- ۱) ذهن چگونه از تجربه، به رابطه علیت پی می‌برد؟
  - ۲) انسان چگونه رابطه علیت را درک کرده است؟
  - ۳) چرا پدیده‌ها خودبه‌خود به وجود نمی‌آیند؟
  - ۴) ذهن چگونه رابطه علیت را می‌سازد؟

۲۴۹- کدام عبارت با دیدگاه‌های افلاطون سازگار است؟

- ۱) نظم از عقل ناشی می‌شود و در آن ریشه دارد.
- ۲) امر تغییرناپذیر را فقط با تعقل می‌توان درک کرد.
- ۳) ساختار کلی جهان را با چندخدایی نمی‌توان توضیح داد.
- ۴) مثال خیر چون خورشیدی است که از حقیقت پرتو می‌گیرد.

۲۵۰- کدام عبارت وجه تمایز برهان خاص ابن‌سینا و ملاصدرا را در اثبات خدا، به نحو دقیق‌تری بیان می‌کند؟

- ۱) ملاصدرا برخلاف ابن‌سینا، ماهیت را نسبت به وجود و عدم علی‌السویه نمی‌داند.
- ۲) ابن‌سینا از رابطه میان علت و معلول استفاده می‌کند و ملاصدرا از رابطه بی‌نیاز و نیازمند.
- ۳) ابن‌سینا از تساوی موجودات نسبت به وجود و عدم می‌گوید و ملاصدرا از فقر آن‌ها نسبت به غنی بالذات.
- ۴) ملاصدرا هستی موجود را عین وابستگی او می‌داند و ابن‌سینا تساوی ذات موجود نسبت به وجود و عدم را ملاک نیازش.

۲۵۱- شناخت کدام مورد به دانش عملی مربوط می‌شود؟

- ۱) حد اعتدال قوای سه‌گانه نفس انسانی
- ۲) ویژگی ذاتی انسان و کارکردهای آن
- ۳) بررسی تجرد یا مادیت نفس انسان
- ۴) بررسی ویژگی‌های مغز انسان

۲۵۲- نتیجه فلسفی کاربرد هراکلیتوس از مفهوم «لوگوس» در کدام عبارت به نحو مناسب‌تری بیان شده است؟

- ۱) سخن انسان در واقع اندیشه‌های یک حقیقت متعالی است.
- ۲) حقیقتی برتر از عقل انسان وجود دارد که عقل مظهر او است.
- ۳) آنچه در ذهن انسان است، با کلام ظاهر می‌شود و به دیگران می‌رسد.
- ۴) لوگوس، هم به معنای وجود متعالی و هم به معنای کلمه و سخن است.

۲۵۳- ملاک درستی یا نادرستی یک گزاره از نظر یک فیلسوف کدام است؟

- ۱) بتوان نوعی استدلال در درستی آن گزاره اقامه کرد.
  - ۲) عقل بتواند درباره هستی و چیستی آن گزاره بیندیشد.
  - ۳) استدلال برهانی، مطابقت آن گزاره را با واقعیت اثبات کند.
  - ۴) استدلال‌های عقلی، سازگاری آن را با مبانی و اصول فلسفه نشان دهد.
- ۲۵۴- کدام عبارت تفاوت حکمت اشراقی با حکمت مشایی را به نحو دقیق‌تری بیان می‌کند؟

- ۱) بحث و استدلال را برای مطالعه مسائل وجود کافی نمی‌داند.
- ۲) اساس آن سلوک معنوی و عرفانی و مجاهدت با نفس است.
- ۳) به جای فلسفه ارسطو و یونان، از حکمت ایران باستان بهره می‌برد.
- ۴) به جای مسئله واقعیت و وجود، به مسئله نور و مطالب مربوط به آن می‌پردازد.

۲۵۵- ملاصدرا کدام عبارت را می‌پذیرد؟

- ۱) اصالت وجود می‌گوید اگر برای مثال یک کبوتر را در نظر بگیرید، مابازاء واقعیت، وجود این کبوتر است و کبوتر بودنش، همان وجود داشتنش است.
- ۲) ذهن عادی چنین می‌فهمد که در جهان ماهیت‌هایی مانند انسان و اسب و شیر هست که مفهوم مشترک وجود را به نحو یکسان از آن‌ها می‌فهمیم.
- ۳) هنگامی که زردآلویی را جلوی چشمان خود می‌گیریم و با دقت به آن می‌نگریم، ذهن ما وجود زردآلو را هم، از زردآلو بودن آن نتیجه می‌گیرد.
- ۴) حقیقت مانند کانون نور است که هم نور ضعیف و هم نور قوی در آن هست و ترکیب نور قوی و نور ضعیف، همان ترکیب ماهیت و وجود است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

روان شناسی

۲۵۶- عبارات زیر، به ترتیب با کدام مورد هماهنگی دارد؟

- استفاده از ویتامین D با تقویت سیستم ایمنی بدن، شانس ابتلا به کرونا و ویروس را کاهش می‌دهد.
  - پزشکان و پژوهشگران حوزه سلامت در حال آزمایش برای یافتن دایره قطعی برای درمان انواع سوبه‌های کرونا هستند.
  - طبق تأیید سازمان بهداشت جهانی، واکسیناسیون کووید ۱۹، مرگ‌ومیر ناشی از کرونا را تا حد زیادی کاهش می‌دهد.
- ۱) فرضیه - مسئله - قانون (۲) مسئله - فرضیه - نظریه (۳) قانون - مسئله - نظریه (۴) فرضیه - مسئله - فرضیه

۲۵۷- پاسخ پرسش‌های «الف» و «ب» کدام است؟

الف) عوامل اثرگذار بر کارایی توجه در دو تکلیف هم‌زمان کدام است؟

ب) کدام مورد به موقعیتی اشاره دارد که در آن کارایی توجه کاهش می‌یابد؟

۱) الف: متفاوت بودن تکالیف - آسان بودن تکالیف - میزان مهارت افراد در انجام تکالیف
ب: تعمیرکاران حرفه‌ای که حین تعمیر خودرو تمام توجه خود را به آن معطوف می‌کنند.

۲) الف: شباهت تکالیف - دشواری تکالیف - میزان مهارت افراد در انجام تکالیف

ب: رانندگان مبتدی که حین رانندگی با دیگران صحبت می‌کنند.

۳) الف: شباهت تکالیف - آسان بودن تکالیف - توانمندی افراد

ب: رانندگان حرفه‌ای که حین رانندگی چای می‌نوشند یا غذا می‌خورند.

۴) الف: متفاوت بودن تکالیف - دشواری تکالیف - توانمندی افراد

ب: آشپز حرفه‌ای که حین آشپزی با تلفن مکالمه می‌کند.

۲۵۸- مادری دو فرزند پسر ۵ ساله و ۳ ماهه دارد. با توجه به اینکه پسر اول او در سن ۸ ماهگی توانست به‌طور مستقل بنشیند، حدس می‌زند که

فرزند دومش نیز حدوداً در این سن بتواند بنشیند. این مثال بیانگر کدام مورد است؟

۱) فرزندان خانواده دارای خصوصیات ارثی یکسانی هستند.

۲) عوامل وراثتی در تعیین رشد زبانی تأثیر چشمگیری دارند.

۳) تأثیر عوامل محیطی در تغییرات رشد دوره کودکی ناچیز است.

۴) فرزندان خانواده به‌دلیل داشتن عوامل محیطی یکسان، طبق یک برنامه مشخص تحول می‌یابند.

۲۵۹- با توجه به حدیث شریف «الولد سید سبع سنین و عبد سبع سنین و وزیر سبع سنین»، اقدامات زیر به ترتیب مربوط به کدام مرحله رشد است؟

■ دخالت دادن فرزند در تصمیم‌گیری‌ها

■ پرورش کودک با رفتار خوب و گفتار پسندیده

■ کوشش در تأدیب کودک و تفهیم زشتی‌ها و زیبایی‌ها به او

۱) هفت‌سال اول - هفت‌سال دوم - هفت‌سال سوم

۲) هفت‌سال دوم - هفت‌سال اول - هفت‌سال سوم

۳) هفت‌سال سوم - هفت‌سال دوم - هفت‌سال اول

۴) هفت‌سال سوم - هفت‌سال اول - هفت‌سال دوم

۲۶۰- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام جنبه رشد است و در کدام دوره رشد رخ می‌دهد؟

■ تغییرات اندام داخلی و دوبرابر شدن اندازه قلب

■ توانایی انجام حرکات ظریف مثل گره زدن و بستن دکمه

■ توانایی فرضیه‌سازی و بررسی احتمالات

(۱) رشد جسمانی (نوجوانی) - رشد شناختی (کودکی) - رشد اخلاقی (کودکی)

(۲) رشد جسمانی (کودکی) - رشد جسمانی (کودکی) - رشد شناختی (نوجوانی)

(۳) رشد جسمانی (نوجوانی) - رشد جسمانی (کودکی) - رشد شناختی (نوجوانی)

(۴) رشد جسمانی (کودکی) - رشد جسمانی (نوجوانی) - رشد شناختی (کودکی)

۲۶۱- کدام مورد در خصوص رشد شناختی و رشد درک اخلاقی درست‌تر است؟

(۱) رشد شناختی، مقدم بر رشد درک اخلاقی است.

(۲) شناخت رشد یافته به رفتار اخلاقی منجر می‌شود.

(۳) رشد شناختی و اخلاقی تحت تأثیر وراثت یا ژنتیک است.

(۴) مقدمه رسیدن به رشد شناختی درک اخلاقی، شناخت هویت است.

۲۶۲- عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از منابع توجه است؟

■ توجه یک ساعت فروش به ساعت‌هایی که افراد در یک مهمانی استفاده کرده‌اند.

■ توجه شما به اتومبیل‌های سفیدرنگ، وقتی منتظر اتومبیل سفیدرنگ پدرتان هستید.

■ توجه یک معلم به وضعیت درسی فرزندان اقوام

(۱) اطلاعات موجود در حافظه - سبک پردازش و انتظارات - اطلاعات موجود در حافظه

(۲) سبک پردازش و انتظارات - اطلاعات موجود در حافظه - سبک پردازش و انتظارات

(۳) اطلاعات موجود در حافظه - گیرنده‌های حسی - اطلاعات موجود در حافظه

(۴) گیرنده‌های حسی - اطلاعات موجود در حافظه - گیرنده‌های حسی

۲۶۳- درستی «د» یا نادرستی «ن» عبارات زیر، به ترتیب کدام است؟

■ پژوهش‌های روان‌شناختی، با طرح فرضیه آغاز می‌شود.

■ گزاره‌ای که پذیرش آن نیازمند آزمایش تجربی است، قانون نام دارد.

■ تعریف عملیاتی متغیر، منجر به دستیابی به یافته‌های یکسان در پژوهش‌های مختلف می‌شود.

■ بین تعداد عوامل تأثیرگذار بر یک متغیر روان‌شناختی و میزان کنترل‌پذیری آن رابطه عکس وجود دارد.

(۴) ن-ن-ن-د

(۳) ن-د-د-د

(۲) د-د-ن-ن

(۱) د-د-د-ن

۲۶۴- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب با کدام نوع حافظه ارتباط دارد؟

■ حل کردن مسائل ریاضی

■ به‌خاطر آوردن خاطرات روز اول مدرسه

■ دیدن و توجه به شماره‌های تلفن آموزشگاه برای زمانی کمتر از یک‌ثانیه

■ رمزگردانی معنایی اطلاعات

■ فراهم کردن فضای کار برای ذهن

(۱) کاری - کوتاه‌مدت - کاری - حسی - بلندمدت

(۲) کاری - بلندمدت - حسی - بلندمدت - کاری

(۳) کوتاه‌مدت - کاری - کوتاه‌مدت - بلندمدت - کاری

(۴) کوتاه‌مدت - بلندمدت - کاری - کوتاه‌مدت - بلندمدت

۲۶۵- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب کدام است؟

■ در بازی ۲۰ سؤالی، کدام عامل موجب رسیدن به پاسخ صحیح می‌شود؟

■ چرا گاهی مشخصات وسایلی که با آن‌ها سروکار داریم را به‌خاطر نمی‌آوریم؟

■ چرا برخی از دانش‌آموزان کلیدواژه‌های مشترک به‌کاررفته در دروس مختلف را با هم اشتباه می‌کنند؟

(۱) رمزگردانی دقیق و توجه متمرکز - وجود سرنخ‌های بازبایی - گذشت زمان

(۲) وجود نشانه‌های بازبایی بیشتر - تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی و توجه ناقص

(۳) وجود نشانه‌های بازبایی بیشتر - عدم رمزگردانی و توجه ناقص - تداخل اطلاعات

(۴) عدم تداخل اطلاعات - عدم رمزگردانی و توجه ناقص - وجود نشانه‌های بازبایی کمتر

۲۶۶- فرض کنید یکی از دوستان به نزد شما می‌آید و می‌گوید: «درس فلسفه را هر چه می‌خوانم، نمی‌توانم به حافظه بسپارم» او در کدام مرحله یا مراحل حافظه خطا دارد؟

- (۱) رمزگردانی
(۲) ذخیره‌سازی
(۳) بازیابی و یادآوری اطلاعات
(۴) رمزگردانی، ذخیره‌سازی و بازیابی

۲۶۷- تعریف «مسئله»، «هدفمندی مسئله» و «حل مسئله» به ترتیب کدام است؟

- (۱) عدم دستیابی فوری به یک هدف به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود- داشتن درک کاملی از مسئله- یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف در شرایط موجود
(۲) دستیابی فوری به یک هدف به دلیل موانع مشخص با توجه به امکانات و توانمندی‌های محدود- داشتن درک کاملی از مسئله- یافتن بهترین راه‌حل برای رسیدن به هدف در شرایط موجود
(۳) عدم دستیابی به بهترین راه‌حل رسیدن به هدف در شرایط موجود- تعریف صریح و دقیق هدف مسئله- دستیابی فوری به یک هدف با توجه به موانع و امکانات
(۴) دستیابی به بهترین راه‌حل رسیدن به هدف در شرایط موجود- داشتن درک کاملی از مسئله- کسب موفقیت در نیل به یک هدف با امکانات محدود

۲۶۸- کدام مورد در خصوص مسئله‌ای که از روش «بارش مغزی» برای حل آن استفاده شده، درست است؟

- (۱) با اطمینان کامل، مسئله حل شده است.
(۲) تمام راه‌حل‌های ممکن، مطرح شده است.
(۳) مسئله اصلی به چند مسئله فرعی تقسیم شده است.
(۴) بر اساس قواعد منطقی و ذهنی یک راه‌حل مشخص پیشنهاد شده است.

۲۶۹- کدام مورد در خصوص حل مسئله درست نیست؟

- (۱) روش مهندسی معکوس مستلزم پردازش عمیق اطلاعات نیست.
(۲) ناکامی و فشار روانی، از نتایج شکست در رسیدن به هدف موردنظر هستند.
(۳) دنبال کردن تجارب گذشته، همیشه منجر به موفقیت در حل مسئله می‌شود.
(۴) با استفاده از روش حل مسئله تحلیلی، می‌توان به‌طور تضمینی به راه‌حل رسید.

۲۷۰- کدام مورد با توجه به متن زیر درست است؟

- «زهرها در حل مسئله‌ای که اخیراً با آن روبه‌رو بوده است، موفق بود. در حالی که مریم در تصمیم‌گیری اخیر خود موفق بوده است.»
(۱) مریم از بین انتخاب‌های مختلف، بهترین اولویت را انتخاب کرده است.
(۲) مریم از بین راه‌های مختلف، تنها راهی که او را به هدف می‌رساند، انتخاب کرده است.
(۳) زهرها با اولویت‌های مختلف روبه‌رو بوده و مریم با راه‌حل‌های مختلف سروکار داشته است.
(۴) زهرها از بین راه‌حل‌های احتمالی که همه آن‌ها به حل مسئله منتهی می‌شدند، بهترین اولویت را انتخاب کرده است.

۲۷۱- موانع تصمیم‌گیری در موارد زیر، به ترتیب کدام است؟

- دانش‌آموزی که معتقد است صرفاً با مطالعه شب امتحان از پس امتحانات برمی‌آید.
  - پزشکی که با وجود داشتن تخصص، دل و جرأت انجام جراحی‌های دشوار را ندارد.
  - فردی که علی‌رغم نتایج معتبر علمی و پزشکی در مورد مضرات مصرف سیگار، هنوز معتقد است مصرف آن بی‌ضرر است.
- (۱) کنترل نکر دن هیجانان- نداشتن اعتماد به نفس- اعتماد افراطی
(۲) اعتماد افراطی- نداشتن اعتماد به نفس- کنترل نکردن هیجانان
(۳) کنترل نکردن هیجانان- کوچک شمردن خود- اعتماد افراطی
(۴) اعتماد افراطی- کوچک شمردن خود- سوگیری تأیید

۲۷۲- هر کدام از عبارات زیر، به ترتیب با کدام مورد هم‌خوانی بیشتری دارد؟

- بهترین سبک تصمیم‌گیری
  - پاسخ دادن به پیام‌های ناشناس در فضای مجازی
  - پیامدهای اجتماعی تصمیم‌گیری‌های بدون تفکر
- (۱) تصمیم‌گیری واقعی- شناسایی تصمیم‌موردنظر- اعتیاد بزه‌کاری، خشونت و...
(۲) تصمیم‌گیری واقعی- موقعیت پرخطر در تصمیم‌گیری- شناسایی تصمیم‌موردنظر
(۳) تصمیم‌گیری منطقی- موقعیت پرخطر در تصمیم‌گیری- اعتیاد، بزه‌کاری، خشونت و...
(۴) تصمیم‌گیری منطقی- شناسایی تصمیم‌موردنظر- موقعیت‌های پرخطر در تصمیم‌گیری

۲۷۳- کدام مورد به ناهماهنگی شناختی بعد از تصمیم اشاره دارد و اقدام معمول افراد در این خصوص کدام است؟

- ۱) فرد بین دو رشته حقوق و روان‌شناسی، رشته حقوق را برگزیند- معایب هر دو رشته را فهرست نماید.
  - ۲) فرد بین دانشگاه «الف» و دانشگاه «ب»، دانشگاه «ب» را انتخاب کند- مزایای انتخاب هر دو دانشگاه را فهرست نماید.
  - ۳) فرد بین دانشگاه «الف» و دانشگاه «ب»، دانشگاه «الف» را برگزیند- توجه به مزایای انتخاب دانشگاه «الف» و معایب انتخاب دانشگاه «ب»
  - ۴) فرد بین رشته حقوق و روان‌شناسی، رشته روان‌شناسی را انتخاب کند- توجه به مزایای رشته حقوق و معایب رشته روان‌شناسی
- ۲۷۴- آرمان و میثم در تلاش برای کسب مدال در یک مسابقه ورزشی ناموفق بوده‌اند، آرمان شکست خود را به عوامل ناپایدار درونی و میثم آن را به عوامل پایدار بیرونی نسبت می‌دهند. کدام مورد در خصوص آن‌ها درست است؟
- ۱) میثم انتظار دارد نتایج خوبی از تلاش‌های خود در مسابقات آتی کسب کند.
  - ۲) آرمان بین تلاش‌های جبرانی و نتایج مسابقات آتی رابطه‌ای نمی‌بیند.
  - ۳) میثم از شکست در مسابقه دچار ناامیدی و درماندگی نشده است.
  - ۴) آرمان انگیزه لازم برای جبران شکست را دارد.

۲۷۵- برخی از افرادی که بیش از یک‌بار به کرونا مبتلا شده‌اند، معتقد هستند ویروس کرونا بسیار مسری است و رعایت دستورالعمل‌های

- بهداشتی نمی‌تواند از ابتلای به این بیماری جلوگیری کند. آن‌ها با کدام پدیده مواجه هستند و چه تأثیری بر رفتار آن‌ها دارد؟
- ۱) درماندگی آموخته‌شده- باور دارند هیچ کنترلی بر بیماری ندارند و در نتیجه تلاشی برای پیشگیری از آن انجام نمی‌دهند.
  - ۲) ناهماهنگی شناختی- رفتار خود را تغییر می‌دهند تا بین شناخت و رفتار آن‌ها در مورد بیماری هماهنگی ایجاد شود.
  - ۳) اسناد درونی پایدار- ابتلا به بیماری را به عوامل فرازبستی نسبت می‌دهند و نگرش منفی به آن دارند.
  - ۴) فقدان نظام باورها- اعتقاد راسخ به غیرواقعی بودن بیماری دارند و دست از فعالیت می‌کشند.

تزیینات

مؤسسه آموزشی فرهنگی